

Hallå där...

Foto: Matilda Lann

Tom Öresland.

...Tom Öresland, professor och kirurg, UiO, University of Oslo, som har varit med och utvecklat en stomiport som i viss mån kan komma att ersätta stomipåsen.

Vem står bakom denna stomiport?

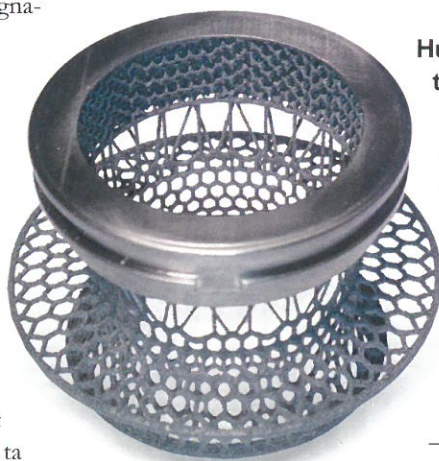
– Det norska aktiebolaget Ostomy Cure står bakom projektet. Bolaget har sin tekniska avdelning i Stockholm. Men från första början var det stomisköterskan Bente Boverud som kom upp med idén.

Har inte den här idén testats tidigare?

– Jo, det fanns ett projekt på Karolinska och Akershus Universitetssykehus för några år sen. Åtta patienter opererades totalt. Det fungerade inte så bra som man hade hoppats. Få blev riktigt kontinenta. Det blev läckage mellan titanet och huden, så projektet lades på is.

Så vad är skillnaden?

– Ostomy Cure designade om implantatet. Huvudskillnaden är att ytan på titanet är annorlunda. Vävnaden ska ha bättre möjligheter att gro in i hålrummet i titanet vilket ger en stabilare inväxt. Implantatet ligger under huden i bukväggen, inte i magen, vilket gör att det är ganska lätt att ta bort om patienten inte är nöjd.

Rastret som ska växa fast i bukhinnan.

Hur stort är ingreppet?

– Det är ett relativt enkelt ingrepp där titanet växer samman med tarm och bukvägg. Inne i bukhålan bildar tarmen spontant – eller med kirurgi – en reservoar, som samlar upp tarminnehållet tills det är dags att tömma. Tarmflödet stoppar upp med hjälp av locket och tarmen vidgar sig själv nedanför locket. Det tar 4-8 veckor för porten att läka fast,

sen trimmar man av tarmen så att den är jämn med toppen på titanet.

Vilka komplikationer kan uppstå?

– Så här långt skulle väl komplikationerna kunna vara att tarm och titan inte läker ihop ordentligt. Några allvarigare komplikationer förväntar vi oss inte, några större risker med infektioner eller annat ser vi inte heller.

Hur fungerar stomin?

– Inget ytterligare förband förutom locket behövs, det ska hålla tätt. När man skruvar av det ska tarmen tömma spontant, om inte kan man föra in lite vatten. Vi räknar med att tömningsproceduren tar cirka 10-15 minuter.

Hur ofta måste man tömma?

– Vi säger att man ska tömma minst fyra gånger per dygn. Färre gånger än så är inte att rekommendera.

Vad händer om man glömmer att skruva av korken och tömma?

– Man får ont i magen, det kan upplevas som knipsmärtor. Tarmen jobbar mot motstånd och till slut får man tarmvred, då måste man öppna locket. Vi räknar inte med att det finns någon risk för att tarmen ska spricka.

Hur långt har försöket kommit?

– Nu har vi börjat testa på patienter, en har opererats hos oss och en i Prag. Den första patienten har precis börjat med lock. Vi har planerat tre operationer till före jul.

Vad är nästa steg?

– Om resultatet blir som vi hoppas för dessa fem patienter så kommer myndigheterna att släppa lite på restriktionerna kring detta och då går studien in i fas tre och fler patienter kan vara med i försöket.

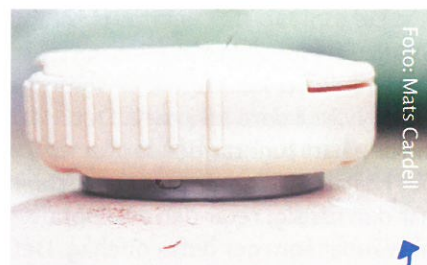

Foto: Mats Cardell

Locket till stomiporten.

Foto: Mats Cardell

Vem kan få den här stomiporten?

– Indikationen för detta är patienter som har en ileostomi och som inte kan få något annat alternativ, men som inte är nöjda med sin ileostomi, de kan bli erbjudna att gå med i detta projekt. Den andra indikationen är patienter med bäckenreservoar som fått komplikationer eller där kontinensfunktionen är dålig – de kan också erbjudas titanporten.

Vad är fördelen med den här typen av stomi?

– Den stora fördelen är att man slipper påsen.

Text: Matilda Lann